

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Кафедра романо-германської філології та професійної комунікації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

Ольга КОСОВИЧ

Протокол №1 від 1 вересня 2026

року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛІНГВІСТИКА І ЛІТЕРАТУРА У ТРАНСКУЛЬТУРНОМУ СВІТІ

Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Галузь знань	<u>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</u> (шифр і назва галузі знань)
Спеціальність	<u>В11.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська</u> (код і найменування спеціальності)
Освітня програма	<u>Англійсько-український переклад</u> (найменування освітньої програми)
Мова навчання	<u>українська, англійська</u>

2026 – 2027 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Лінгвістика і література у транскультурному світі» для здобувачів ступеня магістра освітньої програми «Англійсько-український переклад», спеціальності В11 Філологія, спеціалізації В 11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки.

Розробник:

***КОСОВИЧ Ольга** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романо-германської філології та професійної комунікації Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.*

1. Опис навчальної дисципліни

1	Освітня програма	Англійсько-український переклад	
2	Спеціальність	В11.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська	
3	Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	
4	Рівень вищої освіти	другий (магістерський)	
5	Форма навчання	Денна, заочна	
6	Статус дисципліни	Обов'язкова	
7	Мова навчання	Українська, англійська	
8	Курс	2	
9	Семестр	1	
10	Обсяг дисципліни в кредитах	5	
11	Загальна кількість годин	150	
12	Кількість змістових модулів	2	
13	Аудиторні заняття (год.)	Денна форма – 40	Заочна форма – 20
14	Лекції (год.)	Денна форма – 10	Заочна форма – 8
15	Семінарські заняття (год.)	Денна форма – 30	Заочна форма – 12
16	Самостійна робота	Денна форма – 80	Заочна форма – 100
17	Вид ІНДЗ	виконання індивідуального проєкту	
18	Форма підсумкового контролю	залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить (%):
для денної форми навчання – 33%/67%, для заочної форми навчання – 17%/83%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: сформувати у здобувачів компетентності для: аналізу та інтерпретації англійськомовних літературних творів у транскультурній парадигмі; розуміння ролі лінгвістичних механізмів у конструюванні гібридних ідентичностей; використання художньої літератури як інструменту розвитку соціокультурної компетентності; критичного осмислення перекладу як культурної трансформації та політичного акту в транскультурному контексті.

Предмет дисципліни: англійськомовна література та лінгвістичні явища в транскультурному світі; переклад як механізм культурної трансформації та інверсії владних відносин.

Зміст дисципліни: «Лінгвістика і література у транскультурному світі» спрямована на поглиблене вивчення взаємодії мови, літератури та культури в умовах глобалізації, міграції, гібридизації та постколоніальних трансформацій. Основний акцент – на аналізі та інтерпретації англійськомовних художніх текстів (оригіналів і перекладів) як засобів формування соціокультурної компетентності майбутніх фахівців (перекладачів, культурних медіаторів). Курс розвиває здатність бачити мову не як статичну систему, а як динамічний

транскультурний простір, де виникають нові ідентичності, гібридні дискурси та «треті простори» культурного контакту.

Вивчення дисципліни передбачає формування у здобувачів таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу під час професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 5. Здатність працювати в команді і автономно.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.

ФК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

ФК 10. Знання системи мови, правил її функціонування в іншомовній комунікації, що дозволяють оперувати мовними засобами для цілей спілкування.

3. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачами освіти таких **програмних результатів навчання:**

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземними мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземними мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

4. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Лінгвістика і література у транскультурному світі» ґрунтується на знаннях і навичках, сформованих під час опанування дисциплін мовознавчого, літературознавчого та перекладознавчого спрямування. Передумовою вивчення дисципліни є володіння здобувачами іноземною мовою на рівні, достатньому для опрацювання автентичних мовних і художніх текстів, знання основних понять лінгвістики, літературознавства та теорії перекладу, а також уміння здійснювати аналіз мовних і літературних явищ, працювати з науковими та художніми джерелами, порівнювати культурно зумовлені особливості текстів і формулювати власні аргументовані висновки. Здобуті раніше компетентності є основою для осмислення взаємодії мови, літератури та культури в умовах транскультурної комунікації.

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Теоретичні засади транскультуралізму в літературі.

Тема 1. Транскультуралізм як філософсько-естетична течія кін. XX – поч. XXI століття.

Тема 2. Роль літератури як соціокультурного феномена в умовах глобалізаційних процесів.

Тема 3. Питання ідентичності у літературі.

Тема 4. Естетика транскультуралізму.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. Транскультурна поетика, переклад і фольклор

Тема 5. Транскультурна поетика літературного твору.

Тема 6. Транскультурна поетика перекладу: від мовної гібридності до нового хронотопу тексту.

Тема 7. Транскультурність та космополітизм у літературі.

Тема 8. Фольклорні твори в транскультурному світі: гібридність, ідентичність і поетика.

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма		заочна форма	
	усього	у тому числі	усього	у тому числі

		лекції	практичні заняття	самостійна робота		лекції	практичні заняття	самостійна робота
1 семестр								
Змістовий модуль І. Теоретичні засади транскультуралізму в літературі.								
Тема 1. Транскультуралізм як філософсько-естетична течія кін. XX – поч. XXI століття.	15	1	4	10	12	1	1	10
Тема 2. Роль літератури як соціокультурного феномена в умовах глобалізаційних процесів.	16	2	4	10	12	1	1	10
Тема 3. Питання ідентичності у літературі.	15	1	4	10	23	1	2	20
Тема 4. Естетика транскультуралізму.	14	1	3	10	13	1	2	10
Разом за змістовим модулем І	60	5	15	40	60	4	6	50
Змістовий модуль ІІ. Транскультурна поетика, переклад і фольклор.								
Тема 5. Транскультурна поетика літературного твору.	15	1	4	10	12	1	1	10
Тема 6. Транскультурна поетика перекладу: від мовної гібридності до нового хронотопу тексту.	15	1	4	10	12	1	1	10
Тема 7. Транскультурність та космополітизм у літературі.	16	2	4	10	13	1	2	10
Тема 8. Фольклорні твори в транскультурному світі: гібридність, ідентичність і поетика.	14	1	3	10	23	1	2	20
Разом за змістовим модулем ІІ	60	5	15	40	60	4	6	50
Всього годин	120	10	30	80	120	8	12	100

5.3. Теми лекційних занять

Назва теми	Кількість годин для денної форми навчання	Кількість годин для заочної форми навчання
Змістовий модуль І. Теоретичні засади транскультуралізму в літературі.		
Транскультуралізм як філософсько-естетична течія кін. XX – поч. XXI століття.	1	1
Роль літератури як соціокультурного феномена в умовах глобалізаційних процесів.	2	1
Питання ідентичності у літературі.	1	1
Естетика транскультуралізму.	1	1
Разом за ЗМ І	5	4
Змістовий модуль ІІ. Транскультурна поетика, переклад і фольклор.		

Назва теми	Кількість годин для денної форми навчання	Кількість годин для заочної форми навчання
Транскультурна поетика літературного твору.	1	1
Транскультурна поетика перекладу: від мовної гібридності до нового хронотопу тексту.	1	1
Транскультурність та космополітизм у літературі.	2	1
Фольклорні твори в транскультурному світі: гібридність, ідентичність і поетика.	1	1
Разом за ЗМ II	5	4
Всього	10	8

5.4. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин для денної форми навчання	Кількість годин для заочної форми навчання
Змістовий модуль I. Теоретичні засади транскультуралізму в літературі.		
Транскультуралізм як філософсько-естетична течія кін. XX – поч. XXI століття.	4	1
Роль літератури як соціокультурного феномена в умовах глобалізаційних процесів.	4	1
Питання ідентичності у літературі.	4	2
Естетика транскультуралізму.	3	2
Разом за ЗМ I	15	6
Змістовий модуль II. Транскультурна поетика, переклад і фольклор.		
Транскультурна поетика літературного твору.	4	1
Транскультурна поетика перекладу: від мовної гібридності до нового хронотопу тексту.	4	1
Транскультурність та космополітизм у літературі.	4	2
Фольклорні твори в транскультурному світі: гібридність, ідентичність і поетика.	3	2
Разом за ЗМ II	15	6
Всього	30	12

5.5. Самостійна робота

№ з/п	Вид самостійної роботи	Тема	Форма та зміст навчального матеріалу, що підлягає самостійному опрацюванню	Кількість годин очна форма	Кількість годин заочна форма
-------	------------------------	------	--	----------------------------	------------------------------

1.	Підготовка до практичних занять.	Всі теми	Тема 1-8. Опрацювання додаткових матеріалів, аналіз різних перспектив та оцінювання надійності інформаційних джерел, підготовка аргументів до дискусій і дебатів.	20	40
2.	Пошук та систематизація додаткового матеріалу.	Всі теми	Пошук, критичний аналіз та систематизація інформації з наукових, професійних та освітніх онлайн-ресурсів для підготовки проєктів, презентацій та дискусій; оцінювання достовірності джерел та AI-generated information. Інтернет-ресурси.	20	20
3.	Робота в інформаційних мережах.	Всі теми	Опрацювання додаткових матеріалів, аналіз різних перспектив та оцінювання надійності інформаційних джерел, підготовка аргументів до дискусій і дебатів.	20	20
4.	Підготовка, виконання та презентація ІНДЗ.	Всі теми	Узагальнення та систематизація навчального матеріалу; робота з навчально-методичними матеріалами та інформаційними джерелами.	20	20
	Усього			80	100

Контроль виконання самостійної роботи здійснюється у формі короткого усного опитування на початку практичного заняття (5-7 хв) за матеріалом, визначеним для самостійного опрацювання до цього заняття.

5.6. Орієнтовні теми ІНДЗ/проєктів

Обрати одну з орієнтовних тем або запропонувати власну тему за погодженням із викладачем. На основі опрацьованих джерел сформулювати та обґрунтувати власну позицію, визначити практичні, етичні та/або суспільні аспекти порушеної проблеми.

Під час підготовки завдання продемонструвати відповідальне використання інформаційних та цифрових ресурсів, дотримання принципів академічної доброчесності, належного цитування, авторства та інтелектуальної власності, зокрема коректне зазначення використаних джерел і цифрових/AI-інструментів (у разі їх використання).

Результати проєкту представити у формі усного виступу тривалістю 4-6 хвилин із мультимедійним супроводом, адаптуючи спосіб подання інформації до визначеної цільової аудиторії. У виступі доступно й аргументовано пояснити сутність порушеного питання, представити результати опрацювання джерел, обґрунтувати власну точку зору та сформулювати висновки.

Орієнтовні теми:

1. Постмодернізм як явище глобалізації

2. Компаративістика в системі науково-дослідницької парадигми доби глобалізації.
3. Літературні взаємозв'язки Сходу і Заходу.
4. Творчість С. Рушді: полікультурний характер .
5. Особливості хронотопу художніх творів у добу глобалізації.
6. Гіпертекстова література. М. Павич «Дамаскін».
7. Масова література в умовах глобалізаційних процесів.
8. Літературні взаємозв'язки Сходу і Заходу.
9. Азіатсько-американська література кінця XX ст.
10. Схід і Захід в оповіданнях С. Рушді.
11. Західноєвропейське і слов'янське фентезі: варіації жанру.
12. Постколоніальна література в умовах глобалізації.
13. Глобалізаційні процеси і національна ідентичність.
14. Творчість М. Варгаса Льоси як зразок переходу від національного до загальнолюдського.
15. Творчість К. Ісігуро – спроба створити універсальний текст.
16. Проблема національної та літературної приналежності.
17. Часопросторові особливості фантастичних і антиутопічних творів як прояв глобалізації творчого мислення.
18. Електронна (піксельна) книга.
19. Візуальна література як різновид мультимедійного мистецтва.
20. Передумови розвитку гіпертекстової літератури.
21. Електронний гіпертекст нової доби як основа «віртуальної літератури».
22. Колективний роман як мета жанр.
23. Фольклор у постколоніальній літературі доби глобалізації.
24. Транскультурна трансформація фольклорних сюжетів у сучасній літературі Сходу і Заходу.
25. Фольклор і національна ідентичність в умовах глобалізаційних процесів.
26. Фольклорні коди в азіатсько-американській та діаспорній літературі кінця XX – початку XXI ст.
27. Від усного фольклору до гіпертексту: трансформація традиційних наративів у цифрову добу.
28. Західноєвропейський фольклор у жанрі фентезі: компаративний аспект.

6. Форми та методи навчання

Методи навчання: комунікативний метод, проблемно-пошуковий та проблемно-орієнтований методи, метод проєктів, кейс-метод, інтерактивні методи, дискусія та дебати, рольові й симуляційні завдання, метод критичного аналізу та оцінювання інформації, взаємооцінювання.

Форми навчання: практичні заняття, індивідуальна, парна та групова робота, робота в малих групах, моделювання інтерв'ю, проєктна робота, презентації та публічні виступи, самостійна робота, консультації, синхронна та асинхронна онлайн-взаємодія.

Засоби навчання: навчальні матеріали, аудіо та відео записи, TED Talks, Quizlet Wordwall, інтерактивні дошки Padlet, презентації Prezi, Canva, Genially, електронний курс на платформі Moodle.

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Лінгвістика і література у транскультурному світі» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- виконання індивідуальних і практичних завдань аналітичного та дослідницького характеру;
- усне опитування та обговорення теоретичних питань;

- аналіз мовних, літературних і культурних явищ у транскультурному контексті;
- порівняльний аналіз текстів різних мовних і культурних традицій;
- підготовка та презентація доповідей, повідомлень і мультимедійних презентацій;
- виконання індивідуального науково-дослідного завдання;
- участь у дискусіях, семінарах та обговоренні проблем транскультурної комунікації;
- аналіз художніх текстів з урахуванням їхнього культурного та історичного контексту;
- підготовка аналітичних матеріалів за результатами опрацювання наукових і художніх джерел;
- модульний контроль;
- підсумковий контроль.

8. Форми контролю

Форми контролю за навчальними досягненнями здобувачів освіти з дисципліни «Лінгвістика і література у транскультурному світі»:

- поточний контроль здійснюється у формі оцінювання результатів навчальної діяльності студентів на практичних заняттях та виконання ними завдань самостійної роботи;
- підсумковий контроль проводиться у формі заліку (за результатами поточного оцінювання на останньому занятті).

9. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання для студентів денної форми навчання

За кожен тему здобувач може отримати максимально **10 балів**, з них:

6 балів – за роботу безпосередньо на семінарському занятті;

4 бали – за виконання завдань самостійної роботи, передбачених до відповідної теми.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті

6 балів: студент демонструє ґрунтовні знання матеріалу семінарського заняття в повному обсязі, вільно висловлює думку з проблемних питань теми, аргументовано відповідає на запитання, виявляє креативність у розумінні та творчому використанні набутих знань і вмінь.

5 балів: студент демонструє повні та систематичні знання з теми, вміє вільно висловлювати думку з проблемних питань семінару, самостійно аналізує навчальний матеріал, однак під час викладу допускає окремі несуттєві помилки.

4 бали: студент демонструє знання основного матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, розуміє основні проблемні питання теми, допускає окремі помилки, але спроможний усунути їх за допомогою викладача.

3 бали: студент демонструє знання основного матеріалу, однак має труднощі з його аналізом та застосуванням, допускає суттєві помилки під час відповіді, потребує допомоги викладача.

2 бали: студент демонструє фрагментарні знання матеріалу семінарського заняття, недостатньо володіє відповідною термінологією, має труднощі з логічним та послідовним викладом матеріалу.

1 бал: студент демонструє мінімальні, фрагментарні знання теми; відповідь містить значні помилки, порушення логіки викладу та недостатню аргументованість.

0 балів: студент не володіє знаннями з теми, відповідь неправильна або відсутня.

Критерії оцінювання самостійної роботи

4 бали: завдання самостійної роботи виконано повністю, своєчасно та якісно; здобувач продемонстрував уміння самостійно опрацьовувати, аналізувати та систематизувати навчальний матеріал, знаходити й використовувати додаткову інформацію.

3 бали: завдання виконано достатньо повно та якісно, однак наявні окремі неточності, неповна аргументація або незначні недоліки в систематизації матеріалу.

2 бали: завдання виконано частково або з окремими суттєвими недоліками; матеріал опрацьовано на задовільному рівні, аналіз і систематизація інформації є недостатньо ґрунтовними.

1 бал: виконано лише частину завдання, матеріал опрацьовано поверхово, наявні суттєві недоліки, здобувач потребує допомоги викладача.

0 балів: завдання самостійної роботи не виконано.

Критерії оцінювання для студентів заочної форми навчання

За кожну тему здобувач може отримати максимально **10 балів**, з них:

4 бали – за роботу безпосередньо на семінарському занятті;

6 балів – за виконання завдань самостійної роботи, передбачених до відповідної теми.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті

4 бали: студент демонструє ґрунтовні знання матеріалу семінарського заняття, вільно висловлює думку з проблемних питань теми, аргументовано відповідає на запитання, самостійно аналізує та застосовує набуті знання.

3 бали: студент демонструє достатні знання матеріалу, правильно відповідає на основні запитання, уміє аналізувати навчальний матеріал, однак допускає окремі неточності або несуттєві помилки.

2 бали: студент демонструє знання основного матеріалу, однак відповіді є неповними, наявні помилки та труднощі під час аналізу й застосування знань; потребує допомоги викладача.

1 бал: студент демонструє фрагментарні знання матеріалу, допускає суттєві помилки, має труднощі з формулюванням та аргументацією відповідей.

0 балів: студент не володіє знаннями з теми, відповідь неправильна або відсутня.

Критерії оцінювання самостійної роботи

6 балів: завдання самостійної роботи виконано повністю, своєчасно та якісно; здобувач демонструє високий рівень самостійності, уміє знаходити, опрацьовувати, аналізувати, критично оцінювати та систематизувати навчальну й додаткову інформацію, застосовувати набуті знання на практиці.

5 балів: завдання виконано повністю та якісно, здобувач демонструє високий рівень самостійності й уміння працювати з навчальними та додатковими джерелами; наявні лише незначні недоліки.

4 бали: завдання виконано переважно повністю, матеріал достатньо опрацьований і систематизований, однак наявні окремі неточності, неповна аргументація або недостатньо глибокий аналіз.

3 бали: завдання виконано частково, матеріал опрацьовано на задовільному рівні, аналіз і систематизація інформації є поверховими, наявні суттєві недоліки.

2 бали: виконано лише частину завдання, матеріал опрацьовано недостатньо, наявні значні помилки та труднощі в самостійному виконанні роботи.

1 бал: виконано окремі елементи завдання, результати мають фрагментарний характер, здобувач потребує значної допомоги викладача.

0 балів: завдання самостійної роботи не виконано.

Критерії оцінювання ІНДЗ:

1. Розуміння тематики та проблематики дослідження – 5 балів.

5 балів – здобувач повною мірою розуміє тему та проблематику дослідження, чітко визначає основні питання, демонструє ґрунтовні знання відповідного теоретичного матеріалу, правильно використовує наукову термінологію, розуміє взаємозв'язок мовних, літературних і культурних явищ та здатний самостійно пояснити їх у транскультурному контексті.

4 бали – здобувач добре розуміє тему та проблематику, правильно визначає основні питання дослідження, володіє необхідним теоретичним матеріалом і термінологією, однак допускає окремі неточності або недостатньо глибоко розкриває окремі аспекти.

3 бали – здобувач загалом розуміє тему, але демонструє поверхове знання окремих аспектів проблематики, допускає неточності у використанні термінології та не завжди чітко встановлює взаємозв'язки між мовою, літературою та культурою.

2 бали – здобувач має фрагментарне розуміння теми та проблематики, не завжди правильно визначає основні питання дослідження, допускає суттєві змістові та термінологічні помилки.

1 бал – здобувач демонструє мінімальне розуміння теми, не може чітко визначити її проблематику та потребує значної допомоги під час пояснення матеріалу.

0 балів – тема та проблематика дослідження не розкриті.

2. Зміст, якість аналізу та оформлення роботи – 8 балів.

8 балів – робота має чітку логічну структуру, матеріал викладено послідовно, зв'язно та аргументовано; здійснено ґрунтовний аналіз мовних, літературних і культурних аспектів досліджуваного явища; використано релевантні наукові джерела; інтерпретація є самостійною та переконливою; висновки обґрунтовані й відповідають поставленій меті та завданням; оформлення роботи відповідає встановленим вимогам.

7 балів – робота добре структурована, містить достатньо глибокий аналіз та аргументовану інтерпретацію; використано доречні наукові джерела; висновки є самостійними та обґрунтованими, однак окремі положення могли б бути розкриті детальніше.

6 балів – робота логічно побудована, основний матеріал проаналізовано правильно, наявні власні висновки та спроба критичного осмислення, проте окремі положення недостатньо аргументовані або аналіз не має належної глибини.

5 балів – здобувач демонструє здатність опрацьовувати науковий матеріал і здійснювати його аналіз, однак дослідження частково має описовий характер; аргументація окремих положень недостатня, самостійність інтерпретації обмежена.

4 бали – робота загалом відповідає темі, але має окремі недоліки у структурі, логіці та зв'язності викладу; переважає відтворення опрацьованого матеріалу над його самостійним аналізом.

3 бали – матеріал розкрито частково; аналіз поверховий, аргументація недостатня, висновки мають переважно загальний характер; наявні помітні недоліки в структурі або оформленні.

2 бали – робота містить значні змістові та структурні недоліки, аналіз недостатній, висновки слабо обґрунтовані, використання наукових джерел є обмеженим.

1 бал – завдання виконано фрагментарно, відсутні належна аргументація, логічна структура та самостійні висновки.

0 балів – роботу не виконано або її зміст не відповідає визначеній темі.

3. Якість презентації та представлення результатів дослідження – 7 балів.

7 балів – здобувач чітко, послідовно та переконливо презентує результати дослідження; використовує точне, доречне й академічно коректне мовлення; ефективно застосовує мультимедійні матеріали; аргументовано відповідає на запитання; демонструє критичне осмислення матеріалу, здатність формулювати та обґрунтовувати власну позицію.

6 балів – презентація є логічною та змістовною, мовлення точне й професійне; мультимедійні матеріали використано доречно; здобувач упевнено відповідає на запитання та може обґрунтувати власні висновки, хоча окремі відповіді потребують більшої аргументованості.

5 балів – здобувач добре презентує основні результати дослідження, використовує мультимедійні матеріали, відповідає на більшість запитань; власна позиція сформульована, однак критичний аналіз матеріалу не завжди достатньо глибокий.

4 бали – презентація загалом зрозуміла та відповідає темі, але має окремі недоліки в послідовності викладу, точності мовлення або використанні мультимедійних матеріалів; здобувач може відповісти на основні запитання, проте не завжди здатний достатньо аргументувати власну позицію.

3 бали – презентація частково розкриває результати дослідження; мовлення недостатньо точне або послідовне; мультимедійні матеріали використано обмежено; відповіді на запитання переважно поверхові.

2 бали – здобувач має труднощі з представленням матеріалу, не може належним чином пояснити результати дослідження та відповісти на основні запитання; презентація недостатньо структурована.

1 бал – презентація має суттєві недоліки, здобувач демонструє слабе володіння матеріалом і не може самостійно представити результати дослідження.

0 балів – презентацію не представлено.

Максимальна кількість балів за ІНДЗ – 20 балів.

. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання									
Змістовий модуль I				Змістовий модуль II					
40 балів				40 балів				ІНДЗ	Загальний бал
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
10	10	10	10	10	10	10	10	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Шкала оцінювання: національна та ECTS			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
65-74	D		
60-64	E	задовільно	
35-59	F _x	незадовільно	не зараховано
0-34	F		

Політика оцінювання

Політика щодо оцінювання, дедлайнів та перескладання: Оцінювання здійснюється відповідно до «Положення про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти ТНПУ» за 100-бальною шкалою ЄКТС із переведенням у національну шкалу. Підсумкова оцінка з дисципліни формується як сума балів поточного контролю та ІНДЗ.

Відпрацювання завдань. До завершення відповідного змістового модуля здобувач має право відпрацювати окремі невиконані елементи модуля (теми, види робіт) з метою отримання позитивної поточної оцінки; для цього викладач організовує індивідуальні консультативні заняття в позааудиторний час.

Академічна заборгованість. Академічна заборгованість виникає, якщо підсумкова оцінка з дисципліни менша за 60 балів. Ліквідація здійснюється шляхом повторного складання екзамену не більше двох разів: перший раз – викладачу, другий – комісії, що створюється деканом факультету; кожна спроба фіксується документально в додатковій відомості.

Індивідуальні терміни контролю. За наявності об'єктивних причин (хвороба, участь у конференціях/олімпіадах/змаганнях, відрядження, дуальна форма здобуття освіти, навчання за кордоном тощо) здобувачу може встановлюватися індивідуальний термін підсумкового контролю на підставі заяви з підтвердними документами.

У випадку виникнення **конфліктних ситуацій**, керуватися нормами «Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка» <https://tnpu.edu.ua/about/vreguluvannia-konfliktiv.php>

Політика щодо академічної доброчесності: Обов'язково дотримуватися «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка». Списування під час розв'язання тестових завдань та написання контрольних робіт є забороненим. Доцільність та дозвіл використання мобільних пристроїв визначається викладачем у кожному конкретному випадку під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Усі письмові роботи виконуються здобувачем самостійно. Відповідно до «Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у ТНПУ», академічною нечесністю вважається, зокрема: дослівне відтворення чи копіювання чужого тексту без належного цитування й посилання на джерело; перефразування тексту іншого автора без посилання на джерело; компіляція - створення тексту шляхом з'єднання фрагментів різних джерел без належного оформлення запозичень; подання роботи, написаної на замовлення третьою особою; списування робіт інших здобувачів. Письмові роботи підлягають перевірці засобами антиплагіатного інструментарію системи Moodle; виявлення ознак академічної нечесності є підставою для повернення роботи на доопрацювання або незарахування результату з обов'язком повторного виконання за новою темою.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватися асинхронно з використанням освітньої платформи MOODLE за погодженням із керівником курсу.

Політика використання ІІІ. Використання ІІІ не забороняється під час вивчення курсу «Лінгвістика і література у транскультурному світі». Використання інструментів штучного інтелекту в межах дисципліни диференціюється за типом завдання:

- ІНДЗ: генерування змісту роботи, аналізу чи інтерпретації засобами ІІІ заборонено. Дозволяється використання ІІІ-інструментів (Grammarly, QuillBot тощо) виключно для перевірки граматики й стилістичного редагування вже самостійно написаного тексту.
- Проектні завдання: використання ІІІ дозволяється для підбору літератури (за умови самостійного опрацювання матеріалів), генерування гіпотез із подальшим самостійним обґрунтуванням, розробки допоміжних матеріалів, за обов'язкової подальшої усної презентації й захисту результатів здобувачем особисто.
- Усні відповіді, дискусії, дебати: самостійне формулювання є обов'язковим; використання ІІІ для підготовки заздалегідь згенерованого тексту виступу не допускається.

Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті: У цьому курсі здобувачі можуть перезарахувати результати навчання, отримані у неформальній освіті, за процедурою, визначеною Університетом у Положенні https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/dokumenty-shcho-stosuyutsya-organ-zats-osv-tnogo-protsesu-v-tnpu.php.

Надається перелік професійних курсів, тренінгів, семінарів, майстер-класів, воркшопів, літніх/зимових шкіл, онлайн-освіти, професійних стажувань тощо, за результатами проходження яких можуть бути визнані результати навчання з освітнього компоненту, його окремих тем та/або модулів. Водночас ініціатива здобувача щодо вибору та пропозиції інших освітніх заходів для визнання результатів навчання вітається: здобувач може самостійно запропонувати професійний курс, тренінг, вебінар, семінар, онлайн-курс або інший освітній захід за умови надання підтвердження його проходження та документів/матеріалів, що дають змогу встановити відповідність отриманих результатів навчання змісту освітнього компоненту, його окремих тем та/або модулів.

• онлайн курси на платформі неформальної освіти FutureLearn за підтримки UK-UA Twinning Initiative та Cormack Consultancy Group, <https://www.futurelearn.com/>

• літні/зимові школи, онлайн-курси на інших платформах, участь у серії вебінарів/семінарів, проєктах (регіональних чи міжнародних), COIL тощо.

За умови успішного опанування здобувачем зазначених курсів (та/або інших форм неформальної/інформальної освіти) валідація результатів таких елементів неформальної/інформальної освіти здійснюється викладачем за наявності сертифіката.

Комунікація та етика взаємодії. Комунікація між здобувачами вищої освіти та викладачем здійснюється під час очних зустрічей в університеті у робочі дні та робочий час (8:00–17:00), а також засобами електронної пошти: kosovych.olga@tnpu.edu.ua. За потреби можуть використовуватися інші погоджені цифрові засоби комунікації.

З питань, пов'язаних із навчанням, здобувачі можуть звертатися до викладача під час практичних занять, консультацій або електронною поштою. Електронні звернення надсилаються у робочий час; відповідь надається, як правило, протягом 2 робочих днів. Питання, що потребують детального обговорення, розглядаються під час індивідуальної консультації. У разі неможливості бути присутнім на занятті з поважної причини здобувач повідомляє викладача до початку заняття або, за об'єктивної неможливості, у найкоротший можливий термін після його завершення та узгоджує порядок опрацювання пропущеного навчального матеріалу.

Взаємодія учасників освітнього процесу ґрунтується на принципах взаємної поваги, академічної доброчесності, професійності, толерантності, недискримінації, відповідальності та дотримання норм академічної етики. У комунікації очікуються коректність, доброзичливість, чіткість і конструктивність; під час дискусій учасники поважають право на відмінну думку, аргументують власні позиції та утримуються від образливих, дискримінаційних або принизливих висловлювань.

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Мультимедійний проєктор – використання презентацій, схем, таблиць, ілюстративних та відеоматеріалів для візуалізації навчального матеріалу, пояснення складних понять і процесів, організації обговорення та виконання практичних завдань.

2. Комп'ютер з доступом до мережі Інтернет – пошук, відбір, аналіз та систематизація навчальної і додаткової інформації; робота з електронними освітніми ресурсами, онлайн-словниками, довідковими та професійними ресурсами; виконання інтерактивних завдань; розвиток навичок роботи з цифровими інформаційними ресурсами.

11. Рекомендована література **Основні**

1. Гриценко О. А. Цілісність/єдність національного культурного простору: питома риса чи бажана мета? Культурологічна думка : щорічник наук. праць / Інститут культурології Національної академії мистецтв України. 2016. № 10. С. 13–25.

2. Лімборський І. В. Світова література і глобалізація. Черкаси : Брама-Україна, 2011. 192 с.

3. Лімборський І. Європейські літератури і глобалізація: національне і глобальне у світі художньої свідомості. Всесвіт. URL: http://www.vsesvit-journal.com/index.php?option=com_content&task=view&id=455&Itemid=41 (дата звернення: 23.08.2026).

4. Літературознавча компаративістика : навч. посіб. / за ред. Р. Т. Гром'яка ; упоряд.: Р. Т. Гром'як, І. В. Папуша. Тернопіль, 2002. 331 с.

5. Саїд Е. Орієнталізм. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / за ред. М. Зубрицької. Львів : Літопис, 2001. С. 719–737.

6. Сіверс В. А. Історія світової культури. Київ, 2011. 368 с.

7. Epstein M. Transculture. A Broad Way Between Globalism and Multiculturalism. The American Journal of Economics and Sociology. 2009. Vol. 68, no. 1. P. 327–351.

8. Zamora L. P. Comparative Literature in an Age of «Globalization». CLCWeb: Comparative Literature and Culture. URL: <http://dx.doi.org/10.7771/1481-4374.1161> (дата звернення: 24.08.2026).

Допоміжні

1. Блум Г. Західний канон. Книги на тлі епох. Київ : Факт, 2007. 720 с.
2. Бакула Б. У напрямі до інтегральної компаративістики. Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина XX – початок XXI ст. / упоряд. Б. Бакули ; за заг. ред. В. Моренця ; пер. з польськ. С. Яковенка. Київ : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. С. 503–515.
3. Бовсунівська Т. Роль екфразису в сучасному літературному процесі. Літературний процес: методологія, імена, тенденції. Філологічні науки. 2014. № 4. С. 72–76.
4. Будний В., Ільницький М. Порівняльне літературознавство : підручник. Київ : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. 430 с.
5. Вислоух С. Література й візуальний образ. Простір структурної спільності мистецтв. Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина XX – початок XXI ст. / упоряд. Б. Бакули ; за заг. ред. В. Моренця ; пер. з польськ. С. Яковенка. Київ : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. С. 309–321.
6. Висоцька Н. Глобалізація як «переливання крові культур» на прикладі літератури США. Радіо Свобода. URL: <http://www.radiosvoboda.org/content/article/2295763.html> (дата звернення: 23.08.2026).
7. Гантінгтон С. П. Протистояння цивілізацій та зміна світового порядку. Львів : Кальварія, 2006. 472 с.
8. Гловінський М. Інтертекстуальність. Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина XX – початок XXI ст. / упоряд. Б. Бакули ; за заг. ред. В. Моренця ; пер. з польськ. С. Яковенка. Київ : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. С. 284–308.
9. Гуменюк Т. К. Постмодернізм як транскультурний феномен : автореф. дис. ... д-ра філос. наук : 09.00.08. Київ, 2002. 38 с.
10. Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гречаник Н. І. Історія зарубіжної літератури XX століття : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2007. С. 310–324.
11. Давиденко Г. Й., Чайка О. М., Гричаник Н. І., Кушнерьова М. О. Історія новітньої зарубіжної літератури : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 274 с.
12. Завадський Ю. Віртуальна література. Нарис типології та поетики : монографія. Тернопіль : Підручники і посібники, 2009. 130 с.
13. Кропивко І. Вплив наслідків глобалізації на літературний процес в Україні та Польщі. Літературний процес: методологія, імена, тенденції. Філологічні науки. 2015. № 5. С. 100–104.
14. Лебідь А. Є. Трансдисциплінарні дослідження і проблема істинності наукового знання. URL: <http://www.info-library.com.ua/books-text-11706.html> (дата звернення: 23.08.2026).
15. Мочернюк Н. Д. Художній простір у контексті інтермедіальності (поезія та образотворче мистецтво). Питання літературознавства. 2013. Вип. 87. С. 219–229.
16. Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика. Київ : ВД «Києво-Могилянська академія», 2006. 347 с.
17. Надута Т. В. Культурна амбівалентність як художній прояв транскультурного мислення у романах Емі Тан. Мова і культура. 2012. Вип. 15, т. 4. С. 250–255.
18. Переломова О. С. Інтертекстуальність – структурна ознака текстів українського постмодерного художнього дискурсу. Вісник Сумського державного університету. Серія «Філологія». 2008. № 1. С. 174–180. URL: [http://visnyk.sumdu.edu.ua/arhiv/2008/1\(112\)/31_Per.pdf](http://visnyk.sumdu.edu.ua/arhiv/2008/1(112)/31_Per.pdf) (дата звернення: 26.08.2026).
19. Просалова В. Інтермедіальність як явище мистецтва і метод аналізу. Філологічні семінари. 2013. Вип. 16. С. 46–53.

20. Савицька О. В., Співак Л. М. Етнопсихологія : навч. посіб. Київ : Каравела, 2011. 263 с.
21. Специфіка постколоніальної літератури й творчість Рушди. URL: <http://lessons.com.ua/specifikapostkolonialnoi-literaturi-j-tvorchist-rushdi/> (дата звернення: 23.08.2026).
22. Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи : антологія / за заг. ред. Д. Наливайка. Київ : ВД «Києво-Могилянська академія», 2009. 487 с.
23. Ференц Н. С. Теорія літератури і основи естетики : навч. посіб. Київ : Знання, 2014. С. 474–483.
24. Юхимук Я. В. Екфразис як функціональна складова інтермедіальності та інтертекстуальності. Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Серія : Філологія. Літературознавство. 2015. Т. 259, вип. 247. С. 155–160.
25. Ashcroft B., Griffiths G., Tiffin H. Key Concepts in Postcolonial Studies. London : Routledge, 2007. 304 p.
26. Claval P. Multiculturalism and the Dynamics of Modern Civilizations. URL: <http://archive.unu.edu/dialogue/papers/claval-s2.pdf> (дата звернення: 24.08.2026).
27. Irvine M. Postmodernity vs. the Postmodern vs. Postmodernism: Approaches to Po-Mo. URL: <http://faculty.georgetown.edu/irvinem/theory/pomo.html> (дата звернення: 24.08.2026).
28. Moraru C. «World», «Globe», «Planet»: Comparative Literature, Planetary Studies, and Cultural Debt after the Global Turn. State of the Discipline. URL: <http://stateofthedisipline.acla.org/entry/world-globe-planet-comparative-literature-planetary-studies-and-cultural-debt-after> (дата звернення: 24.08.2026).
29. Panaou P. Comparative Children's Literature in the Age of Globalization and «the Infinitely Varied Mutual Contest of Sameness and Difference». URL: http://keimena.ece.uth.gr/main/t13/Panaou_Article_Final_Eng.pdf (дата звернення: 26.08.2026).
30. Toporiljis T. From Local to Global and Vice Versa: Comparative Literature as a Plural Discipline. URL: <http://www.litinfo.ge/vol.5-iss-1/tomaz.htm> (дата звернення: 26.08.2026).
31. Lowe J. Multicultural Literature in the United States: Advent & Process. U.S. Society & Values. 2000. February. P. 7–10. URL: http://www.4uth.gov.ua/usa/russian/arts/cont_literature.pdf (дата звернення: 26.08.2026).
32. Habermas J. Justification and Application: Remarks on Discourse Ethics. Cambridge, MA : MIT Press, 2003. P. 11.
33. Uitermark J., Rossi U., Houtum H. Reinventing multiculturalism: Urban citizenship and the negotiation of ethnic diversity in Amsterdam. International Journal of Urban and Regional Research. 2005. Vol. 29, no. 3.